

Petrova cesta k obráteniu

Lk 22,31-32 - „³¹Šimon, Šimon, hľa, satan si vás vyžiadal, aby vás preosial ako pšenicu. ³²Ale ja som prosil za teba, aby neochabla tvoja viera. A ty, až sa raz obrátiš, posilňuj svojich bratov.“

Úvod: Tieto slová hovorí Petrovi Pán Ježiš pri poslednej večeri, tesne pred tým, ako ho Peter trikrát zaprel. Keby sme nevedeli, aký bol Petrov život po ukrižovaní a vzkriesení Ježiša, verili by sme, že bude z neho významný hlásateľ evanjelia – jeden z pilierov cirkvi?

Príbeh: Stratený prípad

Najmenej perspektívny v triede bol nedbalo oblečený chlapec menom Bob. Tajomníkovi tejto cirkevnej školy však na chlapcovi záležalo, preto sa postaral, aby dostal nové oblečenie. Na štvrtú nedeľu Bob neprišiel do školy. Učiteľka prišla za ním domov a zistila, že jeho nové šaty sú už roztrhané a špinavé. Tajomník mu dal opäť nové šaty. Na ďalšiu nedeľu Bob prišiel do školy. Ale po ďalších dvoch nedeliach bolo jeho miesto znova prázdne. Učiteľka sa vybrala k nim domov a zistila to isté, čo predtým – ďalšie nové šaty skončili ako tie prvé. Bola veľmi znechutená. Išla za tajomníkom a povedala mu, že je to asi beznádejný prípad a nemá zmysel skúšať to znova.

„Prosím vás, nevzdávajte sa,“ žiadal ju tajomník. „Pôjdem za ním a dohodnem sa s ním, že ak bude chodiť pravidelne, ešte raz mu dám nové oblečenie.“

Bob to sľúbil. V nedeľu chodil pravidelne do cirkevnej školy. Stal sa skutočným kresťanom, učiteľom a dokonca misionárom. Bol to Robert Morrison, prvý protestantský misionár v Číne a ktorý preložil Bibliu do čínskeho jazyka. Miliónom obyvateľom tejto krajiny tak pripravil cestu k Bohu.

Aj keby sa ti zdalo, že život je samé sklamanie a ty si beznádejný prípad, nedaj sa zmalomyseľníť. Treba len vydržať a výsledky sa časom dostavia.

Tajomník školy veril mladému Bobovi a povzbudzoval ho. V takomto duchu by sme mali zmýšľať aj my o svojich blížnych. Takto pozeral na Petra aj Pán Ježiš. Aj keď vedel, čo v budúcnosti urobí, nevzdal sa ho.

Cesta ap. Petra od zapretia svojho Majstra k momentu obrátenia – teda k naplneniu Ježišovej výzvy Petrovi „povzbudzovať svojich bratov.“

Písmo nám síce nepodáva podrobný životopis ap. Petra, ale zaznamenáva podstatné momenty v jeho živote.

1. Krátka rekapitulácia Petrovho života pred zapretím

Peter chodil tri a pol roka s Ježišom ako učeník. Patril k užšiemu okruhu učeníkov. Prešiel s ním mnoho ciest, jedával s ním, pracoval s ním, počúval ho, sledoval ho, ako sa správa k ľuďom, videl ako uzdravuje chorých, kriesi mŕtvych, bol na hore premenenia, bol vnímavý na pôsobenie Ducha Sv. (hovori o Ježišovi, ako o Mesiášovi). Niekedy prezentuje svoje vlastné myšlienky, ako Božie a vtedy sa dostáva do problémov. Mohli by sme ho nazvať hovorcom dvanástich učeníkov.

S malými, či väčšími výkyvmi ide Božou cestou. Pri jednej príležitosti, keď Pán Ježiš hovoril o chlebe života a väčšina učeníkov od neho odchádza, Peter vtedy povie **Jn 6,66-68** – „*Ku komu by sme išli? Ty máš slová večného života*“.

2. Zlom v jeho živote nastáva v závere pôsobenia Ježiša Krista

Pri poslednej večeri, keď sa učenici hádali medzi sebou, kto je najväčší, mu Ježiš na jeho prekvapenie povie tvrdú pravdu, a to, že ešte nie je obrátený -

Lk 22,32 – „...*A ty, až sa raz obrátiš, posilňuj svojich bratov.*“

Ap. Peter je prekvapený, ba skôr dotknutý týmto hodnotením a hneď sa odhodlane postaví na Ježišovu obranu. Hovorí, čo všetko je ochotný pre neho urobiť. Výsledok poznáme z Písma – tri krát zapiera Pána Ježiša, že ho vôbec pozná. Peter chodil s Ježišom 3,5 roka a zrejme ani táto dlhá doba nestačila nato, aby sa zmenilo jeho myslenie, teda aby sa *obrátil*.

V Písme nachádzame viacej príkladov na obrátenie:

Nikodém – farizej, člen veľrady (synedria). Prichádza v noci za Ježišom a vtedy mu Pán Ježiš povie: Ak sa niekto nenarodí znova nemôže uzrieť Božie kráľovstvo. Prešli 3 roky a Nikodém spolu s Jozefom z Arimatie pochovávajú Ježiša; bolo to vtedy keď málo kto bol ochotný sa k nemu priznať. Nikodém vtedy takto verejne prejaví svoju vieru.

Ap. Pavol po stretnutí s Ježišom na ceste do Damasku zotrvá niekoľko dní medzi učeníkmi (zrejme si to v hlave musel trochu usporiadať) a následne už v synagógach hlásal, že Ježiš je Mesiáš – Boží Syn. V tomto prípade by sa niekto mohol spýtať, či toto jeho super rýchle obrátenie bolo aj skutočné.

V krátkom čase, ešte v Damasku prichádza skúška viery na ap. Pavla. Židia sa rozhodnú, že ho zabijú, ale učenici ap. Pavlovi pomôžu, spustia ho v noci v koši z hradieb a Pavol utečie do Jeruzalemu. Tu opäť hlása Ježiša ako Mesiáša. Vidíme, že Pavlovo obrátenie bolo pravé, veď pravá, živá viera sa najlepšie prejaví v skúškach.

Lotor na kríži mal na rozhodnutie pre Pána Ježiša len niekoľko hodín – potom už nemal možnosť.

Jeho prosba, aby si Ježiš na neho spomenul, keď príde do svojho kráľovstva, prichádza, keď všetci od Ježiša odišli resp. nemali odvahu sa k nemu priznať resp. bezradne plakali - smútili nad situáciou, do ktorej sa Ježiš dostal. Bolo to jedno z mála povzbudení, ktoré Ježiš v ten deň počul.

3. Stretnutie učeníkov pri Genezaretskom jazere so vzkrieseným Ježišom – Jn 21. kap.

Od momentu, keď Peter zapiera Pána Ježiša ubehlo cca 40 dní a Peter ide s niektorými učeníkmi opäť loviť ryby, ako za starých čias, ale za celú noc nič nechytia.

Prichádza Ježiš a pýta si niečo na jedenie. Keďže nič nemajú Ježiš im poradí, aby ešte raz hodili sieť do vody. Keď sa sieť naplní rybami, niektorí si uvedomia, že ten muž na brehu je ich Majster. Ježiš tu dáva Petrovi ešte jednu šancu (je to približne v r. 29 po Kr.).

Pán Ježiš sa Petra trikrát pýta, či ho miluje (má rád) a Peter trikrát odpovedá, že ho má rád

V pôvodnom gréckom texte sú pre “lásku“ dva rôzne výrazy: *agapé* = láska, akou nás miluje Boh t.j. bezpodmienečná láska; *fileo* = bratská, priateľská láska, (na príklad priateľská láska medzi Dávidom a Jonatánom)

Prvýkrát sa Ježiš pýta Petra, či ho miluje bezpodmienečnou láskou (gr. slovo *agapé*), Peter odpovedá, že ho má rád ako priateľa (gr. slovo *fileo*)

Druhýkrát sa Ježiš pýta Petra, či ho miluje bezpodmienečnou láskou (gr. slovo *agapé*), Peter odpovedá, že ho má rád ako priateľa (gr. slovo *fileo*)

Tretíkrát sa Ježiš pýta Petra, či ho má rád ako priateľa (gr. slovo *fileo*), Peter potvrdí, že ho má rád ako priateľa (gr. slovo *fileo*)

Peter v tejto chvíli zostáva vo vzťahu k Pánu Ježišovi na úrovni priateľstva.

Po každom Petrovom vyjadrení, že má rád Pána Ježiša, ho jeho Majster vyzve, aby pásol jeho ovce, čo v symbolickej reči znamená, že Pán Ježiš odovzdáva Petrovi do starostlivosti svojich nasledovníkov v oblasti ich duchovného rastu – vzťahu k Pánu Ježišovi.

Pán Ježiš ho poveruje službou, ktorá má meniť jeho pohľad na bližných, má ich vyučovať, povzbudzovať a usmerňovať, namiesto povyšovania sa nad nimi a posudzovania.

Ako sa zmenil Petrov vzťah k Ježišovi a teda aj k jeho nasledovníkom sa prejaví za krátko a to na Turíce.

4. Obrátený ap. Peter hlása evanjelium

Peter na Turíce zvestuje evanjelium Židom v Jeruzaleme, vystupuje tu tiež ako hovorca učeníkov, neohrozene a jednoznačne sa stavia na stranu svojho Majstra - Sk 2,14-42.

Peter uzdravuje chromého - Sk 3,18-19.

Peter kriesi Tabitu a uzdravuje ochrnutého - Sk 9. kap.

Peter prekonáva ďalšiu bariéru a tou bol vzťah k pohanom - Sk 10. kap.

Aby túto situáciu Peter zvládol, Pán Boh mu posielal videnie s nádobou rôznej zveriny (čistej aj nečistej) a k tomu hlas: „*Čo Boh očistil to nepokladaj za nečisté*“ a to sa 3x opakuje. Duch Svätý mu ešte potvrdí, aby nemal obavy ísť s prichádzajúcimi mužmi teda pohanmi.

Peter prichádza k stotníkovi Kornéliovi a keď sa mu tento vrhne k nohám, Peter ho zdvihne so slovami (Sk 10,26) – „*Vstaň, aj ja som len človek.*“

V tejto Petrovej reakcii sa prejavuje kvalitatívne iný vzťah k Ježišovi Kristovi.

Keď ap. Peter príde do Jeruzalemu dostáva sa do “problémov“ aj s vlastnými. Keď mu obrezaní (kresťania zo Židov) začali dohovárať, že jedol s pohanmi – neobrezanými - Sk 11. kap. Peter sa nedá a vysvetľuje im, ako ho Duch Svätý viedol, a že aj pohania boli pokrstení Duchom Svätým. Prichádza ďalšia skúška, keď sa Peter kvôli hlásaniu evanjelia dostáva do väzenia - Sk 12. kap. Jeho predchodca Jakub bol na príkaz kráľa Herodesa sťatý, ani s ním to nevyzerá moc dobre. Na príhovorné modlitby členov cirkvi je zázračne vyslobodený a odchádza mimo Jeruzalem.

Lk 22,32a - „*Ale ja som prosil za teba, aby neochabla tvoja viera.*“ - Ježiš prosí za Petra, aby jeho viera nezanikla, a tieto posledne menované skúšky z Petrovho života hovoria o tom, že jeho viera bola posilnená...

Vo chvíľach skúšok obstojí len živá viera obráteného kresťana a práve o tom ap. Peter píše neskôr vo svojich listoch. Utrpenie kresťana pre Krista by nám malo prinášať radosť pretože ak, Pán Boh dopúšťa skúšky, tak je to z dôvodu, aby sa naša viera posilnila **Jk 1,2-4** – „*Bratia moji, majte z toho iba radosť, keď prídu na vás rozličné skúšky, ved' viete ak sa vaša viera osvedčí, vedie to k vytrvalosti. A vytrvalosť nech je završená skutkami, aby ste boli dokonalí, bezúhonní a bez akéhokolvek nedostatku.*“

5. Ap. Pavol napomína Petra – r. 49 po Kr.

Lk 22,32b – „... *A ty, až sa raz obrátiš, posilňuj svojich bratov.*“

Je ap. Peter už v tomto čase obrátený resp. povzbudzuje svojich bratov, alebo ešte nie?

Ap. Pavol v liste do Galácie karhá Petra - **Gal 2,11-14** – „¹¹ *Ale keď prišiel Kéfas do Antiochie, postavil som sa osobne proti nemu, lebo si zaslúžil pokarhanie.* ¹² *Kým totiž neprišli niektorí od Jakuba, jedával spolu s pohanmi. Ale keď prišli, odťahoval a oddeľoval sa, lebo sa bál stúpcov obriezky.* ¹³ *A s ním sa pretvarovali aj ostatní Židia, takže aj Barnabáša zachvátilo ich pokrytectvo.* ¹⁴ *Keď som teda videl, že nejdú priamo, za pravdou evanjelia, povedal som Kéfasovi pred všetkými: „Ak ty, hoci si Žid, žiješ pohansky, nie židovsky, prečo nútiš pohanov žiť ako Židia?!“*

(vysvetlenie – pravoverní Židia nemohli stolať s pohanmi za jedným stolom, nesmeli vojsť do domu pohanov; preto aj dáva Pán Boh Petrovi videnie, aby sa nestránil pohanov pri zvestovaní evanjelia)

Po cca 20 rokoch, od kedy Ježiš poveril Petra, aby sa staral o jeho nasledovníkov má ap. Peter ešte stále problémy s prijímaním pohanov, keď je súčasne konfrontovaný aj s obrezanými, teda kresťanmi zo Židov .

Poučenie:

Máme aj my nejaký problém, s ktorým už mnoho rokov zápasíme? Bránia nám niektoré naše tradície, či zvyky z minulosti byť plne oddaní veci evanjelia? Je na to riešenie?

Priznajme si, že tento problém nezvládame. Je nad naše sily. Odovzdajme ho Bohu a dôverujme mu, že On to zvládne – **Žalm 37,5** – „*Zver svoju cestu Hospodinovi, dôveruj mu a on sa o všetko postará.*“ **1 Pt 5,7** – „*Na Neho uvažte všetky svoje starosti, lebo On sa o vás stará.*“

Tento stav sa nezmení zo dňa na deň, ale v každom prípade riešenie sa dosahuje len na kolenách – je to vedomý zápas o zmenu myslenia, postojov k druhým.

6. 1. Petrov list – približne r. 64 po Kr.,

V nich vidíme, aký má ap. Peter vzťah k bratom a sestram rozptýlených medzi pohanmi.

Ústrednou témou 1. Petrovho listu je výzva byť pevný vo viere, voči utrpeniu a prenasledovaniu. Peter priamo hovorí, že list píše preto, aby čitateľov povzbudil a vydal svedectvo o Božej milosti. Sú tam uvedené tri oblasti povzbudzovania:

1 Pt 1,5-7 – „⁵ *Pretože veríte, Božia moc vás chráni, aby ste došli až do cieľa – získali spasenie, ktoré sa v plnosti ukáže v blížiacom sa poslednom dni.* ⁶ *To je dôvod na veľkú radosť, hoci viem, že teraz ste plní úzkosti a doliehajú na vás rozličné pokušenia a skúšky.* ⁷ *Prichádzajú preto, aby sa ukázalo, či vaša viera je pevná a rýdza. Ved' aj zlato sa pretavuje v ohni a vaša viera má v Božích očiach neporovnateľne vyššiu hodnotu ako zlato. Ak vaša viera v týchto skúškach obstojí, Ježiš vás radostne prijme, až príde v onen posledný deň.*“ (NPK)

Peter nabáda veriacich k radosti, aj keď v súčasnosti prechádzajú rôznymi skúškami; ved' to nehynúce (večné) dedičstvo v nebesiach, ktoré sa naplní pri Druhom príchode Ježiša Krista je úžasný cieľ. Dnes je tento nádherný cieľ oveľa bližšie ako pred 2000 rokmi.

2,11-12 – „¹¹ *Milovaní, povzbudzujem vás ako cudzincov a pútnikov, aby ste sa zdržovali telesných žiadostí, ktoré bojujú proti duši.* ¹² *Vaše správanie medzi pohanmi nech je vzorné, aby tí, čo vás teraz osočujú ako zločincov, videli vaše dobré skutky v deň navštívenia za to oslavovali Boha.*“ (SEkP)
Povzbudenie byť vzorom pre pohanov je výzva, ktorá je tiež nadčasová a aktuálna aj dnes. Skutoční kresťania majú byť vzorom pre členov iných denominácií, teda nie kritizovať, čo nerobia dobre, ale ukázať svojím životom na Ježiša Krista.

3,8-9 – „⁸ *A napokon: všetci buďte jednej mysle, súcitní, milovníci bratstva, milosrdní, pokorní.* ⁹ *Neodplácajte sa zlým za zlé, ani zlorečením za zlorečenie, ale naopak: žehnajte, lebo na to ste povolani, aby ste zdedili požehnanie.*“ (SEvP)

Aj v rôznych skúškach máme byť trpezliví. List bol určený novým kresťanom a tým, ktorí sa pripravovali na krst. Petrove povzbudenie im malo pomôcť sa vyrovnáť s negatívnym postojom okolia k ich rozhodnutiu stať sa kresťanmi.

Aj kresťania dnes sa stretávajú s podobnou situáciou - môžeme očakávať posmech, odmietavé postoje a prenasledovanie. I keď to znie ako paradox, ale práve toto nás môže posilniť. Preskúšaná viera sa stáva silnejšia, pevnejšia, rýdza ako prečistené zlato – odolnejšia pokušeniu.

Ak sa v skúškach spoliehame na Krista, môžeme nimi prejsť víťazne ako Kristus
Nadšenie pre Ježiša je správne, ale musí byť podložené vierou, pravým poznaním, inak v skúškach nevydrží. Petrove listy sú dôkazom, že v živote tohto učeníka došlo naozaj k trvalej zmene:

- už to nie je ten Peter, s ktorým sa stretávame v evanjeliách

- na tomto Božom mužovi vidíme, ako dokáže Božia moc premeniť impulzívneho, nespoľahlivého a horlivého rybára na poslušného a citlivého Božieho služobníka – oporu rannej cirkvi,
- potvrdzuje to, že Božia vernosť dokáže prekonať aj našu najväčšiu nevernosť,
- po obrátení Peter zasvätil svoj život jednej veci – povzbudzovať vieru Ježišových nasledovníkov a získavať ďalších ľudí pre nebeské kráľovstvo – stal sa rybárom ľudí.

Záver :

1 Pt 5,10,12 – „¹⁰ Ak obстоjíte v dočasných utrpeniach, potom Boh plný lásky a milosti zjavenej v Ježišovi Kristovi vám dá večnú radosť, zdokonalí vás, utvrdí, posilní a postaví na pevný základ. ¹² Tento krátky list posielam po Silvánovi, ktorého pokladám za verného brata. Verím, že som vás ním povzbudil, pretože som vám predložil pravdivé podmienky cesty Božieho požehnania. To, čo som vám napísal, nech vás upevní v jeho láske.“ (NPK)

Milí bratia a sestry,
robme všetko preto, aby sme v Božej moci povzbudzovali svoje deti, partnerov,
bratov, sestry fyzických aj duchovných, priateľov, veď všetci sú Božie deti,
kandidáti nebeského kráľovstva a aj za nich zomrel Boží Syn Ježiš Kristus.
Nech nám v tom Pán pomáha.
Amen